

Tilburg University

Waterbeleid Van Geel kan en moet ambitieuzer

van Damme, E.E.C.; Mulder, K.J.

Published in:
Het Financieele Dagblad

Publication date:
2006

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
van Damme, E. E. C., & Mulder, K. J. (2006). Waterbeleid Van Geel kan en moet ambitieuzer. *Het Financieele Dagblad*.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Waterbeleid Van Geel kan en moet ambitieuzer

» *Eric van Damme en Koen Mulder*

Staatssecretaris Pieter van Geel van Milieu heeft ongelijk als hij stelt dat ons water niet te duur is. Zowel bij afvalwater — riolering en zuivering — als bij drinkwater zijn de kosten te hoog en kunnen de prijzen omlaag. Om in de gehele waterketen kosten- en margeverlaging af te dwingen en de Nederlandse burger te laten profiteren, is ambitieuzer beleid nodig.

Volgens onze analyse zijn bij riolering en zuivering door schaalvergroting en efficiëntieverbetering kostenbesparingen van respectievelijk tien à vijftien procent en dertig procent te bereiken. In de drinkwatersector is al een efficiëntieslag gemaakt, maar is verdere besparing mogelijk. Tevens zijn hier de marges te hoog: de consument heeft nog nauwelijks van de besparingen geprofiteerd.

De staatssecretaris is met ons van mening dat de uitvoering van riolering en waterzuivering efficiënter kan. Om die besparingen te bereiken, laat hij het initiatief echter bij waterschappen en gemeenten. De meeste hebben tot dusver weinig haast gemaakt en zonder stok achter de deur verwachten wij weinig verandering. Meer ambitie is gewenst.

Voor het drinkwatersegment stelt Van Geel, net als eerder Vewin-directeur Schmitz in deze krant, zelfgenoegzaam vast dat de efficiëntie in 2004 achttien procent hoger is dan in 1997 en dat drinkwater in reële prijzen nu goedkoper is dan toen. Dat is juist, maar grotendeels irrelevant. Het had veel beter gekund. De meest recente cijfers van Vewin tonen dat nog steeds een efficiëntieverbetering van tien procent mogelijk is. Er kan dus meer en het kan sneller.

Bovendien blijkt uit internationale vergelijking dat ons drinkwater nog goedkoper kan. Volgens de Leuvense econoom De Witte zijn Nederlandse bedrijven minder efficiënt dan Britse en zijn de Nederlandse gemiddeld slechts 82 procent efficiënt.

Ook een vergelijking tussen water en

elektriciteit is illustratief: de energiesector heeft grotere kostenbesparingen weten te realiseren. Reëel gezien is, dankzij regulering door DTe, het transporttarief voor elektriciteit sterker gedaald dan de prijs van water.

Drinkwaterbedrijven zien de zon in het water schijnen: het gemiddelde financiële resultaat was in 2003 achttien euro per aansluiting, met uitschieters naar 27. De consument betaalt te veel. Alleen omdat drinkwater een gering gedeelte (0,6 procent) van ons budget uitmaakt, eisen we ons geld niet terug.

De winst gebruikten drinkwaterbedrijven om de solvabiliteit te verhogen en Van Geel stelt dat consumenten profiteren van de lagere rentelasten van bedrijven. Dit argument kan ons niet overtuigen. Omdat een waterleidingbedrijf praktisch risicoloos is, volstaat een lage solvabiliteit. Het rendement hoeft nauwelijks hoger te zijn dan het rendement op staatsleningen. Als eigen vermogen duurder is dan vreemd vermogen, is verhoging van de solvabiliteit een slecht idee.

De watersector is een buitenbeentje: het is de enige netwerksector zonder centrale toezichthouder. De motivatie die Van Geel in 2004 voor deze keuze gaf, is ondeugdelijk — prestatievergelijking met decentraal toezicht in plaats van tariefregulering. De cijfers laten zien dat centraal toezicht superieur is: het biedt de sterkste prikkels tot efficiëntie en maakt herverdeling van de efficiëntiewinst eenvoudiger. De nadelen die Van Geel ziet — overregulering kan leiden tot lagere investeringen en lagere kwaliteit — moeten niet overdreven worden. Het is juist bij decentraal toezicht dat het risico van overheidsfalen op de loer ligt, zoals de huidige situatie laat zien.

Het consumentenbelang is te belangrijk om aan de watermensen over te laten. In lijn met andere sectoren, pleiten wij daarom voor een Waterkamer, een onafhankelijke toezichthouder die de belangen van de burgers behartigt.

Eric van Damme is hoogleraar economie bij CentER en directeur TILEC (Tilburg Institute for Law and Economics), Universiteit van Tilburg, Koen Mulder studeerde economie aan Universiteit van Tilburg en werkt nu tijdelijk bij NMA; op persoonlijke titel geschreven.